ציצים ופרחים
על פרשת השבוע

חכמוני

נערך ע"י
ר' יהושע גליק הי"ו

כל מחמצת לא תאכלו-בכל מושבותיכם תאכלו מצות

אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם!

בכל בית ישראל היה מצוי שאור. שאור נעשה ע"י עירוב מים וקמח שנשאר מכוסה במקום שמצוי בקטוריה, ואחר שבוע ימים, וטפול מיוחד, נתהפך הזה ל ש א ו ר. משהו חשוב מאד, שיש בו רבבות בקטוריה(מיני בעלי חיים שונים) yeast (מין fungus צומח הנמצאת סמוך לקליפת בחטה) אשר בא זה ומסייע לזה, ושניהם כאחד מועילים מאד לעיסה. מעבין השאור בעיסה. לא כולה--כי אסור להשחית את הכל! רק מניחים קצת לאפייה הבאה, ויכולים להוסיף קמח ומים לתוך "כלי השאור" [בלשון המקרא: משארותם. ברוך טנאך ומשארתיך=שלא יופסד השאור שבכלי מחמת מזג-אויר או בקטוריה לא-טובים] בלשון חכמים:בית שאור [עיין פסחים]. כ25 אחוז מהעיסה היא מן השאור. אך כדיי שיתחמץ העיסה-כפשוטו- מחמת פיתוח והתרבות הבקטוריה, נשאר טעם חמוץ כעין מה שיש ביוגורט, בגוף העיסה. וכן הבקטוריה מפיקים גז, וע"י זה, העיסה "נתפחה" הרבה. מניחים העיסה במקום חם בלי שום טיפול כארבע או חמש שעות- ויש מחמירים עד 12 שעות כדי שתהא חמוצה יפה יפה. אחר כך נותנו לתנור שנתחממה יפה, ויוצא מזה לחם נאה ותפוחה --כעין שלנו!!

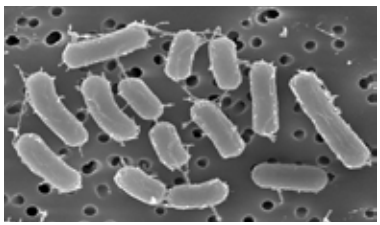

כָּלָם מְנָאֲפִים כְּמוֹ תַנּוּר בֹּעֲרָה מֵאֹפֶה, יִשְׁבּוֹת מֵעִיר מִלּוֹשׁ בָּצֵק עַד חֻמְצָתוֹ. הנביא מוכיח את ישראל כי תאוותם לעשות רע אינה פוסקת אף רגע! ואים תקשה הלא פעמים הם "שובתים" מעשות רע? התשובה: הם כמו תנור אשר הוחם כל כך שפשוט אי אפשר לאפות בו ו"חייבין" להמתין, ולא "לעורר" עצי התנור [לחתות בגחלים] ושיעור ההמתנה היא מן הלישה עד האפייה!

חשוב להבין שמלבד איסור אכילת חמץ, ומצוות אכילת מצה, יש עוד חיוב "השבתת שאור" והיינו לבער מן הבית את ה"כח" של חמץ פרודוקשן. ולאחר הפסח יש טירחה לייצר עוד batch חדש של שאור למשך השנה הבאה. יתר על כן: קיבלנו בסיני שלא רק לחם שנתהפך לחמץ [כפי שנתבאר לעיל] אסור, אלא כל שלא "נשתמר" בשמירה מיוחדת [ויש בזה הרבה פרטים כידוע] כבר נכנס בגדר חמץ. ועניין איסור חמץ וחיוב מצה וכו' נזכר יותר מ15 פעם רק בפרשת בא! וכל כך למה? משום שהנקודה המרכזית ביציאת מצרים היא "בחפזון יצאת ממצרים" "בחוזק-יד הוציא ד' אתכם מזה!" כלומר יציאת מצריים ל א ה י ה מה שאנו קוראים "ט ב ע י". אף אנחנו לא היינו "מוכנים" לצאת באותו הלילה, רק גורשנו משם ביד-חזקה, נגד רצוננו ורצון פרעה כאחד!!

.

חידת השבוע: באיזה דבר חמור מצורע מוסגר, ממוחלט?

פתרון החידה: דרש דרש . יצא יצא. עצר עצר. שאול שאל. הזוכים: ר' אליעזר בריעגר. ר' אברהם כרמל.

אפשר לשלוח הפתרון לweeklygilyon@gmail.com